

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. birželio 15 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. birželio 6 d. paduotu atsakovės R. K. kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 22 d. sprendimo peržiūrėjimo

n u s t a t ė:

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. kovo 22 d. sprendimu nusprendė:
„Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą – ieškovo G. M. ir T. M. ieškinį patenkinti.

Konstatuoti, kad atsakovė R. K. neturi teisės paveldėti pagal 2015 m. lapkričio 30 d. E. M. sudarytą testamentą.“

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. kovo 22 d. sprendime nurodė, kad turto palikėjas E. M. 2015 m. lapkričio 30 d. testamente įrašė, kad palieka savo turtą sutuoktinei atsakovei R. M., jų santuoka nutraukta 2017 m., o palikėjas mirė (*duomenys neskelbtini*), todėl palikimo atsiradimo metu testamentinė įpėdinė jau buvo praradusi sutuoktinės statusą, taigi ji neturi teisės paveldėti pagal testamentą.

Kasaciniu skundu atsakovė R. K. prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. kovo 22 d. sprendimą ir palikti galioti Klaipėdos apylinkės teismo 2022 m. lapkričio 29 d. sprendimą, kuriuo ieškinys buvo atmestas.

Atsakovės kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovės kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. CK 5.18 straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog jeigu iš testamentinio turinio testatoriaus valia aiški, tai neturi reikšmės testamentinio teksto klaidos, netikslus asmenų įvardijimas, ar tai, kad kokio nors asmens savybė ar padėtis pasikeitė ar išnyko. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nesivadovavo CK 5.18 straipsnio 2 dalimi. Apeliacinės instancijos teismas neatsižvelgė į testamentinio sudarymo aplinkybes, kad testatorius aiškiai patvirtino savo valią notariu, testamentas galiojo visą laiką. Apeliacinės instancijos teismas plečiamai aiškino testamentinio turinio ir nukrypo nuo testamentinio išreikštos velionio valios. Apeliacinės instancijos teismas laisvai interpretavo E. M. tariamą tikrąją valią, remdamasis suinteresuotų asmenų – ieškovo ir velionio brolio – paaiškinimais.
2. Tuo tarpu pirmosios instancijos teismas atsižvelgė į testatoriaus elgesį po testamentinio sudarymo – gerų ryšių su testamentine įpėdine palaikymą, bendravimą sms žinutėmis, testamentinės įpėdinės paskyrimą testatoriaus turto saugotoja, valios ir/ar testamentinio nekeitimą. Velionis savo testamente tiksliai įvardijo asmenį, kuriam palieka palikimą, nurodydamas vardą, pavardę ir net asmens kodą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti H. M. už R. K. sumokėtą 110 (vieną šimtą dešimt) Eur žyminį mokestį 2023 m. birželio 6 d. AB SEB banke mokėjimo nurodymu Nr. 1058.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas